

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет електроніки та комп'ютерних технологій
Кафедра радіофізики та комп'ютерних технологій

Затверджено

На засіданні
Кафедри радіофізики та комп'ютерних
технологій факультету електроніки та
комп'ютерних технологій
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № *2/22* від *30.08.* 2022 р.)

Завідувач кафедри:

 Іван КАРБОВНИК

Силабус з навчальної дисципліни
“ІННОВАЦІЇ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО В ІТ”,
що викладається в межах ОПП
“Інженерія програмного забезпечення”
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 121 – Інженерія програмного забезпечення

Львів 2022 р.

Назва дисципліни	Інновації та підприємництво в ІТ
Адреса викладання дисципліни	Корпус факультету електроніки та комп'ютерних технологій, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Драгоманова 50, м. Львів, 79005, вул. Ген. Тарнавського 107, м. Львів, 79011
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет електроніки та комп'ютерних технологій Кафедра радіофізики та комп'ютерних технологій
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	12 – інформаційні технології 121 – Інженерія програмного забезпечення
Викладачі дисципліни	Катерняк І.Б., кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри радіофізики та комп'ютерних технологій
Контактна інформація викладачів	ihor.katernyak@lnu.edu.ua , https://electronics.lnu.edu.ua/employee/katernyak-i-b
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/лабораторних занять (за попередньою домовленістю): ауд. 313, корпус факультету електроніки та комп'ютерних технологій, вул. Ген. Тарнавського 107, м. Львів, 79011
Сторінка курсу	https://electronics.lnu.edu.ua/course/innovatsii-ta-pidpriemnytstvo-v-it-haluzi-122-komp-iuterni-nauky https://moodle.elct.lnu.edu.ua/course/view.php?id=175
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна “Інновації та підприємництво в ІТ” є вибірковою дисципліною з спеціальності 121 – Інженерія програмного забезпечення для освітньої програми “Інформаційні системи та технології”, яка викладається в 7-му семестрі в обсязі 2-ох кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Інформація про дисципліну	Студентам будуть представлені теоретичні основи інноваційних процесів, існуючий досвід технологічного трансферу та ведення підприємницької діяльності, практичні методи/інструменти розвитку ІТ бізнесу. Концепції, методи, які будуть використовуватися під час навчання, допоможуть студентам бути здатними до креативу, нестандартного мислення («out-of-the-box»), до ефективного спілкування і міждисциплінарної співпраці, пошуку можливостей до розвитку і лідерства, бачення нових проєктів і набуття впевненості у започаткуванні власного start-up, за допомогою якого зможуть надати якісний продукт або послугу всім (і кожному), хто її потребує. Набуті знання і практика їх застосування від час навчання, відпрацювання комунікаційних навичок нададуть випускникам факультету конкурентних переваг у їхній професійній діяльності. Сьогодні компанії в Україні, як і в усьому світі, шукають людей, які творчо підходять до вирішення завдань, які здатні використати професійні компетентності та творчий потенціал для впровадження інновацій, що допомагають побачити майбутнє в ІТ сфері, і започаткування власної справи (start-ups), що є рушійною силою

<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>до цього майбутнього.</p> <p><i>Мета:</i> курс розроблено щоб допомогти студентам сформуванати краще уявлення про інноваційні процеси та підприємництво, знати які існують механізми просування технологій і як правильно управляти інтелектуальною власністю, сприяти розбудові підприємницького світогляду в академічному середовищі, заохочувати студентів до творчого мислення, знаходження ціннісних пропозицій на задоволення конкретних потреб цільових груп та виконання дій для вирішення актуальних проблем сталого розвитку.</p> <p><i>Цілі:</i> забезпечити знайомство студентів з загальною теорією інноваційних процесів, дати їм можливість оволодіти методами оцінки продуктів, послуг, технологій на інноваційність, навчити вибирати форми захисту інтелектуальної власності (ІВ) і шляхи комерціалізації ІВ, забезпечити студентів інструментарієм для створення бізнес моделей, вміти створювати і валідувати прототипи, аналізувати ринок і робити правильний вибір при залученні фінансових ресурсів, демонструвати інноваційні проєкти потенційним інвесторам.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. I. Katernyak, “Innovation Spring in Tech Startup: momentum to take off = “Інноваційна весна” в технологічних стартапах: моментум для злету” Підручник. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. – 172 с. 2. V. Dryzghalovych, I. Katernyak. Problems of modern business models in video games and their possible solutions. Ivan Franko National University in Lviv, «Electronics and Information Technologies». 2022. Issue 17, pp. 16–25 DOI: https://doi.org/10.30970/eli.12 3. I. Katernyak. Entrepreneurship barometer and e-Learning in Tech Startups context. Electronics and information technologies. 2021, Issue 15. pp. 24–35 4. I. Katernyak, V. Loboda, “Entrepreneurial Momentum for Sustainable Growth- Sustainable Organizations – Models, Applications, and New Perspectives, Jose C. Sánchez-García and Brizeida Hernández-Sánchez, IntechOpen, DOI: 10.5772/intechopen.95099. Available from: https://www.intechopen.com/books/sustainable-organizations-models-applications-and-new-perspectives/entrepreneurial-momentum-for-sustainable-growth 5. C. R. Carlson, W. W. Wilmot, “Innovation: The Five Disciplines for Creating What Customers Want”, New York: Crown Business, 2006. 6. Ries, Eric (October 2011). “Creating the Lean Startup”. Inc. 33 (8): 56–63. 7. M.Marmer, B. L. Herrmann, et al. “Startup Genome Report.A new framework for understanding why startups succeed”, Startup Genome, 67 p., 2011. 8. Pine B. J., Korn K. C. Infinite Possibility: Creating Customer Value on the Digital Frontier / B. Joseph Pine, Kim C. Korn. – Berett-Koehles Publishers, Inc., USA, 2011. – 268 p. 9. Pine II B. J., Gilmore J. H. The Experience Economy: Work is Theatre & Every Business a Stage / B. Joseph Pine II, James H. Gilmore. – Harvard Business Press, 1999. – 254 p. 10. Pine II B. J., Gilmore J. H. Welcome to the Experience Economy / B. Joseph Pine II, James H. Gilmore. [Електронний ресурс] // Harvard Business Review, July-August 1998. – https://hbr.org/1998/07/welcome-to-the-

	<p>experience-economy</p> <p>11. Bulencea P., Egger R. Gamification in Tourism: Designing Memorable Experiences / Paul Bulencea and Roman Egger. – BoD – Books on Demand, 2015. – 198 p.</p> <p>12. Ries E. The Lean Startup: How Today’s Entrepreneurs Use Continuous Innovation to Create Radically Successful Businesses / Ries Eric. — Crown Publishing, 2011. — P.103</p> <p>13. Blank S. Why the Lean Start-Up Changes Everything / Steve Blank. – Harvard business review. – May 2013.</p> <p>14. John W. Mullins. The New Business Road Test: What entrepreneurs and executives should do before writing a businessplan. 2010. – 315 p.</p> <p>15. John Bessant and Joe Tidd. Innovation and Entrepreneurship. 2007. – 462 p.</p> <p>16. Design James Utterback et al. -Inspired Innovation. 2007. – 259 p.</p> <p>17. Tom Kelley et al. The Art of Innovation. 2001 – 307 p.</p> <p>18. Steven Johnson. Where Good Ideas Come From : the Natural History of Innovation. 2010.</p>
Обсяг курсу	Загальний обсяг: 60 годин. Аудиторних занять: 32 год., з них 16 год. лекційних та 16 годин лабораторних робіт. Самостійної роботи: 28 год.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення даного курсу студент буде:</p> <p>знати:</p> <p>теоретичні основи інноваційної діяльності, як працювати в умовах невизначеності і що таке підприємництво (історія, міфи та сьогодення); що таке user інновації;</p> <p>процеси та методи технологічного трансферу, форми захисту інтелектуальної власності та шляхи її комерціалізації;</p> <p>як використовується метод «NABC» – ПППК (потреба-підхід-переваги-конкуренція) для оцінки ідеї на предмет інноваційності;</p> <p>знати основні засади економіки вражень (англ. <i>experience economy</i>), специфіку 4-х областей економіки вражень (пасивних чи активних, поглинання чи імерсії), принципи проектування та методи посилення пам’ятних (незабутніх) вражень (англ. <i>Experience Enhancers</i>) в відеоіграх і бізнесі.</p> <p>чітко зрозуміти і пояснити мотиви та передумови для започаткування власної справи (<i>start-ups</i>);</p> <p>для чого потрібна команда і як її збудувати, цінність партнерств;</p> <p>метод ошадливого Start up (анг. <i>Lean Start up</i>), як складається «канва моделі бізнесу» (англ. <i>business model canvas</i>) і що таке мінімальний життєздатний продукт (англ. <i>minimum viable product – MVP</i>).</p> <p>як працюють фінансові інституції на ринку інвестицій, що таке венчурний капітал і бізнес-ангели, їх мотиви та етапи залучення. Фінансування start-ups без залучення інвесторів (т.зв. «бутстрепінг»).</p> <p>вміти:</p> <p>вибирати різні форми захисту інтелектуальної власності і шляхи її комерціалізації;</p> <p>використовувати метод «NABC» для аудиту інноваційного процесу і підготовки презентацій розроблених інноваційних проєктів;</p> <p>вибирати чи складати нову модель організації сталого бізнесу.</p> <p>Після вивчення даного курсу «Інновації та підприємництво в ІТ»</p>

	<p>здобувачі набудуть таких Загальних та Фахових компетентностей та Програмних результатів навчання:</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК7. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК8. Здатність діяти на основі етичних міркувань.</p> <p>ЗК9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ФК13. Здатність ідентифікувати, класифікувати та формулювати вимоги до програмного забезпечення.</p> <p>ФК14. Здатність брати участь у проектуванні програмного забезпечення, включаючи проведення моделювання (формальний опис) його структури, поведінки та процесів функціонування.</p> <p>ФК15. Здатність розробляти архітектури, модулі та компоненти програмних систем.</p> <p>ФК19. Володіння знаннями про інформаційні моделі даних, здатність створювати програмне забезпечення для зберігання, видобування та опрацювання даних.</p> <p>ФК20. Здатність застосовувати фундаментальні і міждисциплінарні знання для успішного розв'язання завдань інженерії програмного забезпечення.</p> <p>ФК21. Здатність оцінювати і враховувати економічні, соціальні, технологічні та екологічні чинники, що впливають на сферу професійної діяльності.</p> <p>ФК22. Здатність накопичувати, обробляти та систематизувати професійні знання щодо створення і супроводження програмного забезпечення та визнання важливості навчання протягом всього життя.</p> <p>ФК25. Здатність обґрунтовано обирати та освоювати інструментарій з розробки та супроводження програмного забезпечення.</p> <p>ФК26. Здатність до алгоритмічного та логічного мислення.</p> <p>ФК29. Здатність здійснювати розробку програмного забезпечення використовуючи різні парадигми програмування</p> <p>ПРН 1. Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідкові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.</p> <p>ПРН6. Уміння вибирати та використовувати відповідну задачі методологію створення програмного забезпечення.</p> <p>ПРН12. Застосовувати на практиці ефективні підходи щодо проектування програмного забезпечення.</p> <p>ПРН15. Мотивовано обирати мови програмування та технології розробки для розв'язання завдань створення і супроводження програмного</p>
--	--

	<p>забезпечення.</p> <p>ПРН16. Мати навички командної розробки, погодження, оформлення і випуску всіх видів програмної документації.</p> <p>ПРН19. Знати та вміти застосовувати методи верифікації та валідації програмного забезпечення.</p> <p>ПРН22. Знати та вміти застосовувати методи та засоби управління проєктами.</p> <p>ПРН23. Вміти документувати та презентувати результати розробки програмного забезпечення.</p> <p>ПРН24. Вміти проводити розрахунок економічної ефективності програмних систем.</p>
Ключові слова	Інновації, технологічний трансфер, інтелектуальна власність, підприємництво, бізнес моделі, технологічні стартапи.
Формат курсу	Очний
Теми	<p>Тема 1. <i>Теоретичні основи інноваційної діяльності, технологічного трансферу і підприємництва. Підприємництво: історія, міфи та сьогодення.</i></p> <p>Тема 2. <i>Інноваційна весна: з лабораторії на ринок (комерціалізація технологій).</i></p> <p>Тема 3. <i>Дизайн мислення. Психологічний портрет підприємця.</i></p> <p>Тема 4. <i>Відкриті інновації. User інновації. Розробка інноваційної цінності для проєкту.</i></p> <p>Тема 5. <i>Метод Lean Start up для розвитку IT стартапу. Бізнес-моделювання.</i></p> <p>Тема 6. <i>Основні засади економіки вражень (англ. experience economy), специфіку 4-х областей економіки вражень (пасивних чи активних, поглинання чи імерсії), принципи проєктування та методи посилення пам'ятних (незабутніх) вражень (англ. Experience Enhancers). Сучасні бізнес моделі у відеоіграх.</i></p> <p>Тема 7. <i>Моделі фінансування start-ups. Фінансування Start-ups без залучення інвесторів (т.зв. «бутстрепінг»). Бізнес-ангели. Венчурний капітал. Джерела капіталу, фінансові стратегії та комбінація фінансових інструментів, етапи залучення.</i></p> <p>Тема 8. <i>Продажі на практиці. Позиціювання на ринку. «Сторітелінг» як інструмент продажу.</i></p>
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру.
Пререквізити	Для вивчення даного курсу студентам потрібні базові знання з курсів: <ul style="list-style-type: none"> - об'єктно-орієнтоване програмування; - ші/ух дизайн.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Інформаційні методи (лекція, бесіда, ілюстрація, демонстрація); дедуктивні методи на основі узагальнень/спостережень робити певні висновки; евристичні методи (мозковий штурм, знаннєве кафе, алгоритми розв'язування винахідницької задачі, експертне взаємооцінювання); інтерактивні методи (робота в парах, рефлексія, навчальні кейси і бізнес ігри, проєкти, форуми).
Необхідне обладнання	Комп'ютер із необхідним програмним забезпеченням, доступ до Internet мережі.
Критерії оці-	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за

нювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	наступним співвідношенням:					Підсумковий тест (залік)	Сума
	<ul style="list-style-type: none"> • 50% семестрової оцінки за виконані лабораторні роботи. • Залік: 50% семестрової оцінки, максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100.						
	Поточне виконання завдань та самостійна робота						
Завдання 1	Завдання 2	Завдання 3	Завдання 4	Завдання 5	50	100	
10	10	10	10	10			
<p>Принципи навчання. Прагнути виконати всі завдання програми. Не соромтеся задавати запитання або висувати пропозиції викладачу і колегам по навчанню. Кожен має право на свою думку, і кожна ідея є цікава. Кожен має право бути залученим і почутим. Бути конкретним і креативним, корисним і ввічливим. Кожен має право на те, щоб заняття розпочиналося вчасно і закінчувалося у визначений час.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Списування та втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в написанні завдань є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції та лабораторні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів визначених для виконання всіх видів робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані при поточному контролі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>							
Питання до заліку чи екзамену.	Під час заліку студент презентує свій проєкт, який оцінюється згідно критеріїв: <ol style="list-style-type: none"> 1. наявність місії і візії проєкту, 2. визначені цільові групи і попит, 3. сформульований підхід до вирішення проблем, 4. визначені переваги, які отримає потенційний клієнт, 5. конкуренти і альтернативні шляхи, 6. команда, яка буде реалізовувати проєкт, 7. якість самої презентації проєкту. 						
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.						

**Схема курсу “Інновації та підприємництво в ІТ”
для студентів спеціальності 121 – Інженерія програмного забезпечення**

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.** * Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1	Тема 1. Теоретичні основи інноваційної діяльності, технологічного трансферу і підприємництва. Підприємництво: історія, міфи та сьогодення.	Лекція	[1], [4], [15], [16], [17], [18], Сайт курсу	2	кінець поточного тижня
2	Лаб.1. Використання різних форм захисту інтелектуальної власності в технологічному трансфері.	Лабораторна робота	Сайт курсу	2	кінець поточного тижня
3	Тема 2. Інноваційна весна: з лабораторії на ринок (комерціалізація технологій)	Лекція	[1], [5], Сайт курсу	2	кінець поточного тижня
4	Лаб.2. Оцінка вартості технології і мистецтво ведення переговорів.	Лабораторна робота	Сайт курсу	2	кінець поточного тижня
5	Тема 3. Дизайн мислення. Психологічний портрет підприємця.	Лекція	[1], [3], [4], [16], [17], [18], Сайт курсу	2	кінець поточного тижня
6	Лаб.3. Підприємницький барометр-визначення підприємницького наміру.	Лабораторна робота	Сайт курсу	2	кінець поточного тижня
7	Тема 4. Відкриті інновації. User інновації. Розробка інноваційної цінності для проекту.	Лекція	[1], [4], [5], Сайт курсу	2	кінець поточного тижня
8	Лаб.4. Вибір і оцінка ідеї для проекту з використанням методу «NABC» - ПППК (потреба-підхід-переваги-конкуренція)	Лабораторна робота	Сайт курсу	2	кінець поточного тижня
9	Тема 5. Метод Lean Start up для розвитку ІТ стартапу. Бізнес-моделювання.	Лекція	[1], [6], [12], [13], Сайт курсу	2	кінець поточного тижня
10	Лаб.5. Канва бізнес- моделі, як засіб для створення і валідації бізнес моделей.	Лабораторна робота	Сайт курсу	2	кінець поточного тижня
11	Тема 6. Основні засади економіки вражень (англ. expeience esopomy), специфіку 4-х областей економіки вражень (пасивних чи активних, поглинання чи імерсії), принципи проектування та методи посилення пам’ятних (незабутніх) вражень (англ. Expeience Enhancers). Сучасні бізнес моделі у відеоіграх.	Лекція	[2], [8], [9], [10], [11], Сайт курсу	2	кінець поточного тижня
12	Лаб.6. Проектування пам’ятних вражень в проектуванні відеоігор і організації бізнесу.	Лабораторна робота	Сайт курсу	2	кінець поточного тижня
13	Тема 7. Моделі фінансування start-ups. Фінансування Start-ups без залучення інвесторів (т.зв. «бутстрепінг»). Бізнес-ангели. Венчурний капітал. Джерела капіталу, фінансові стратегії та	Лекція	[1], [14], Сайт курсу	2	кінець поточного тижня

	комбінація фінансових інструментів, етапи залучення.				
14	Лаб. 7. Розробка фінансової стратегії для масштабування технологічного бізнесу	Лабораторна робота	Сайт курсу	2	кінець поточного тижня
15	Тема 8. Продажі на практиці. Позиціонування на ринку. «Сторітелінг» як інструмент продажу.	Лекція	[1], [4], [14], [Сайт курсу	2	кінець поточного тижня
16	Лаб. 8. Підсумкове заняття. Пітч (pitch) презентації інноваційних проєктів.	Лабораторна робота	Сайт курсу	2	кінець поточного тижня

<https://moodle.elct.lnu.edu.ua/course/view.php?id=252>